

У травні 2020 року споживча інфляція в річному вимірі сповільнилася до 1.7% (з 2.1% у квітні). У місячному вимірі ціни зросли на 0.3%. Споживча інфляція очікувано залишалася нижче цільового діапазону $5\% \pm 1$ в. п. Зростання цін стримували декілька факторів, зокрема збереження сприятливої ситуації на валютному ринку та низьких цін на енергоносії, а також послаблення споживчого попиту на більшість товарів та послуг.

Базова інфляція

Базова інфляція практично не змінилася порівняно з квітнем і становила 3.0% р/р. Падіння цін на непродовольчі товари залишилися на рівні попереднього місяця (1.4% р/р). Слабкий споживчий попит та сприятлива ситуація на валютному ринку зумовили подальше здешевлення побутової техніки та електроніки. Також нижчими, ніж торік, залишалися ціни на автомобілі, одяг та взуття. Після вичерпання ажіотажного попиту під час карантину зупинилося зростання цін на фармацевтичні товари, а подорожчання товарів особистого догляду сповільнилося.

Темпи зростання цін на продукти харчування з високим ступенем обробки також практично не змінилися (3.8% р/р). Послаблення карантинних обмежень та слабкий попит зумовили сповільнення подорожчання м'ясних та більшої частини молочних продуктів, а також виробів з борошна. Також сповільнилося зростання цін на шоколад, консервовані овочі, безалкогольні напої, а оливкова та соняшникова олія залишалися дешевшими, ніж торік. Зокрема зниження цін на соняшкову олію зумовлено значними обсягами її виробництва на тлі рекордного врожаю минулого року.

Темпи зростання вартості послуг продовжували знижуватися (до 8.4% р/р). Під впливом слабого попиту сповільнювалося подорожчання оренди житла, хімічного чищення, страхування, послуг ресторанів та інших закладів громадського харчування. Натомість прискорилося зростання цін на послуги перукарень та салонів краси. Ціни на послуги тих секторів, які все ще не відновили діяльність у травні через карантин (закладів відпочинку, спорту, освіти), залишилися на рівні березня.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Зростання цін на сирі продукти харчування прискорилося (до 1.5% р/р). Вищими темпами дорожчали молоко, а також фрукти, зокрема яблука через скорочення їх пропозиції та полуниця під впливом менш сприятливих за торішні погодних умов. Унаслідок скорочення виробництва підвищилися ціни на яйця. Послаблення проблем з логістикою після пом'якшення карантину призвело до зниження цін на м'ясо, насамперед, курятину (до 17.9% р/р). Вичерпання ажіотажного попиту також

сприяло значному сповільненню цін на лимони та часник (до 28.3% р/р та 35.2% р/р відповідно). Також значно дешевшими, ніж торік, залишалися більшість овочів. Певне подорожчання кабачків та огірків компенсувалося подальшим здешевленням моркви, буряку та цибулі. Також сповільнилося зростання цін на картоплю.

Зміна адміністративно регульованих цін

Зростання адміністративно регульованих цін сповільнилося (до 3.5% р/р). Цьому сприяло насамперед зниження вартості природного газу для населення через урахування в тарифах нижчих цін на газ як на світовому, так і внутрішньому ринках. Крім цього, помірніше зростали ціни на алкогольні напої. Через фактичну відсутність приміського та міжміського автобусного сполучення протягом більшої частини травня тарифи на проїзд цим транспортом не змінилися.

Зміна цін на паливо

Ціни на паливо продовжували падіння (до 28.2% р/р), відображаючи суттєве зниження світових цін на нафту упродовж останніх місяців.

Промислова інфляція

У травні падіння цін у промисловості поглибилося (до 5.1% р/р з 2.6% р/р у квітні). За місяць ІЦВ знизився на 0.6%.

Суттєво збільшилися темпи падіння цін на товари, що реалізуються за межі України (до 6.3% р/р). Так, під впливом зниження світових цін на залізну руду та сталь у попередні місяці поглибилося падіння цін у добуванні металевих руд (до 21.9% р/р) та металургії (до 12.6% р/р).

Зниження світових цін на природний газ позначилося на прискоренні темпів падіння цін у добуванні нафти та природного газу (до 53.2% р/р). Як наслідок, темпи зниження промислових цін на газ як товар сягнули 43–46% р/р (порівняно з 26–32% р/р у квітні). Усе це також позначилося на суміжних ланках виробничого процесу. Зокрема темпи зниження цін у виробництві коксу та нафтопродуктів залишилися значними (30.5% р/р). Здешевлення енергоресурсів призвело до поглиблення падіння вартості продукції хімічної промисловості (до 10.6% р/р).

Натомість у травні зросли ціни у виробництві електроенергії.

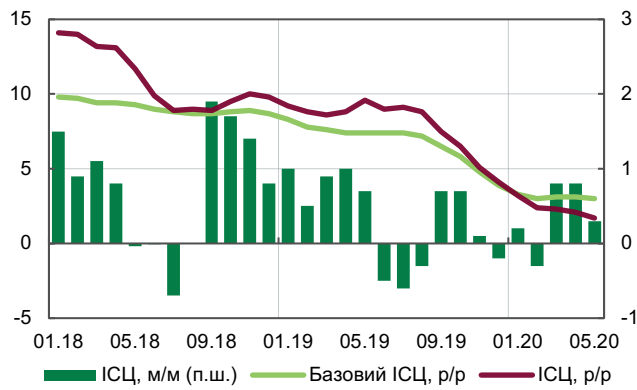
Це пояснюється передусім зменшенням частки виробництва дешевшої атомної електроенергії (до 51.4% з 57.7% у квітні).

Децю вищими темпами зростали ціни в текстильному виробництві, виробництві комп'ютерів, а також у харчовій промисловості (до 6.2% р/р). Зокрема, збільшився внесок від зростання цін в інших видах промисловості, передусім у виробництві олії та тваринних жирів на тлі підвищення зовнішніх цін на шрот. Темпи зростання цін у виробництві

цукру знизилися (до 7.8%), що однак пояснюється ефектами бази порівняння. У місячному вимірі ціни на цей товар підвищилися під впливом відповідних тенденцій на світових ринках та зростання експортних цін. Натомість у решті галузей харчової промисловості ціновий тиск зменшився, відображаючи слабкий внутрішній попит. Так, сповільнилося зростання цін у виробництві молочних продуктів (до 7.4% р/р) та хліба (до 4.4% р/р), а ціни у виробництві м'ясних продуктів поглибили падіння (до 1.5% р/р).

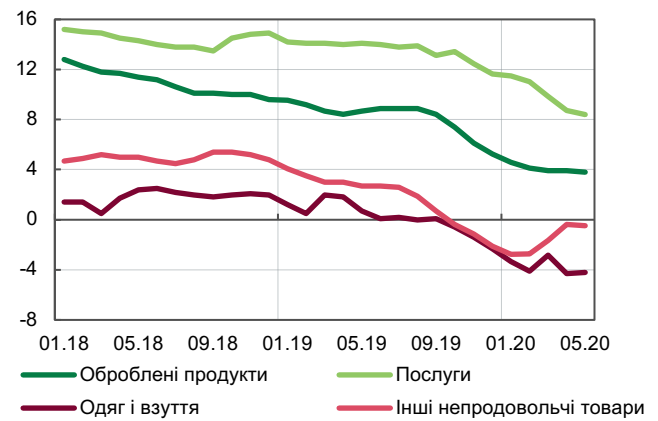
У травні 2020 року споживча інфляція сповільнилася та очікувано перебувала нижче цільового діапазону $5\% \pm 1$ в. п. Це зумовлено подальшим зниженням цін на енергоносії та послабленням споживчого попиту на більшість товарів та послуг. Ці чинники переважили вплив з боку скорочення пропозиції окремих сирих продуктів

Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

Графік 2. Основні компоненти базового ІЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Темпи зростання вартості послуг переважно знижувалися під впливом слабого попиту та продовження дії карантинних обмежень

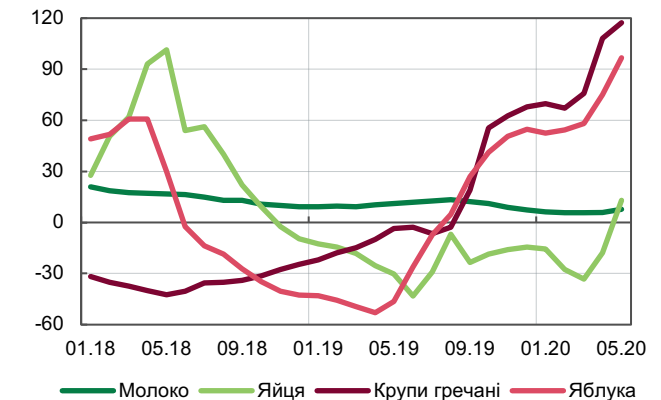
Графік 3. Ціни на окремі ринкові послуги, % р/р

Джерело: ДССУ.

Обмежена пропозиція та гірші показники тваринництва зумовили прискорення зростання цін на окремі сири продукти,...

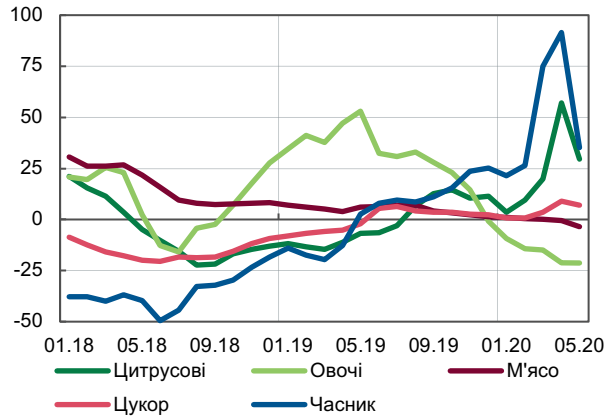
Графік 4. Ціни на окремі сири продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

...тоді як ціни на інші знижувалися під впливом слабого попиту та вичерпання ажіотажу, спричиненого введенням карантинних обмежень

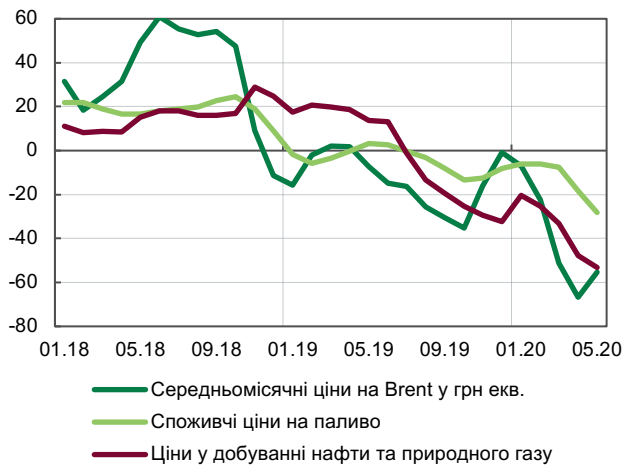
Графік 5. Ціни на окремі овочі, % р/р

Джерело: ДССУ.

Паливо й надалі дешевшало, відображаючи суттєве зниження світових цін на нафту впродовж останніх місяців

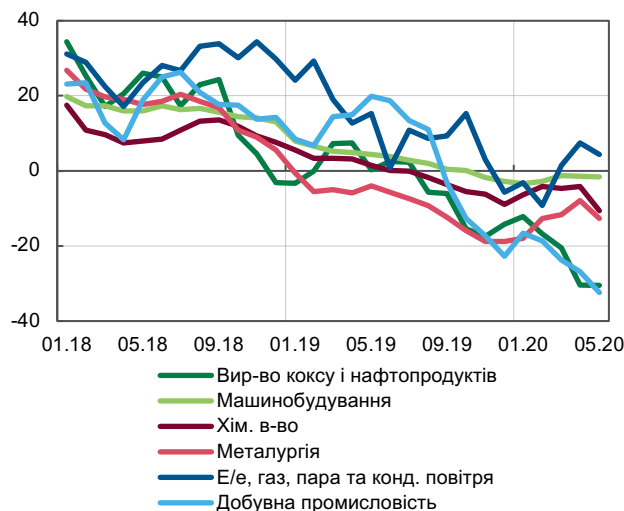
Графік 7. Індекси цін на паливо, % р/р

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream.

... що позначилося на зниженні цін на продукцію ГМК, у виробництві коксу та нафтопродуктів, а також у хімічній промисловості

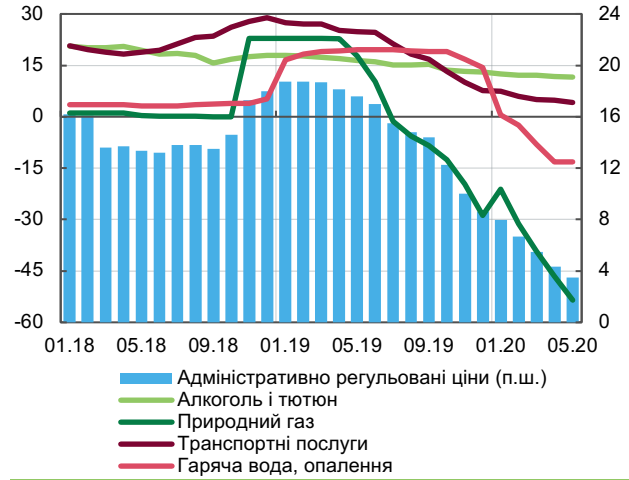
Графік 9. Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зростання адміністративно регульованих цін сповільнилося через поглиблення падіння цін на природний газ

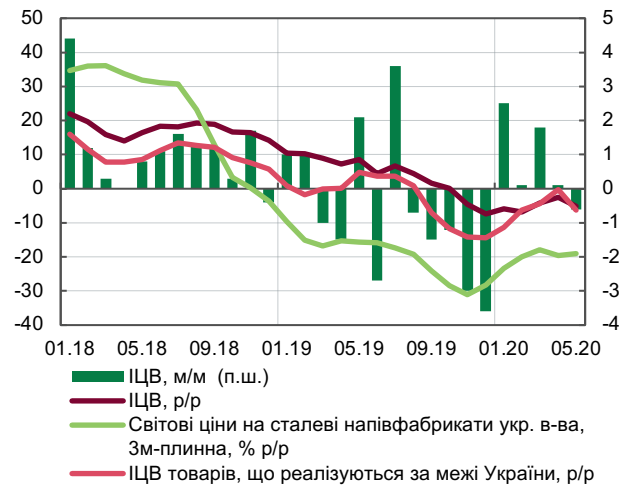
Графік 6. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

У травні 2020 року падіння цін у промисловості поглибилося унаслідок зменшення цін на експортні товари та енергоресурси, ...

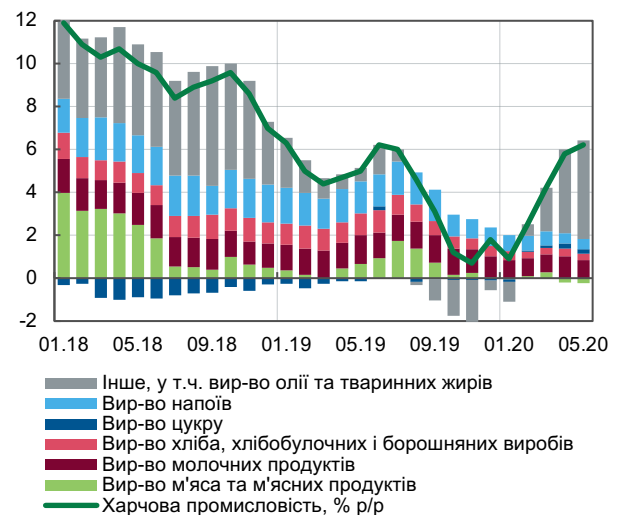
Графік 8. Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін у харчовій промисловості прискорилися передусім на тлі зростання зовнішніх цін на шрот

Графік 10. Основні компоненти річної зміни цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, в. п.

Джерело: ДССУ.

Таблиця 1. Зміна цінних індексів ІСЦ

	Частка ІСЦ для 2020 року, %			% р/р			Травень 2020 року, % м/м
		2018 рік	2019 рік	2020 рік			
				березень	квітень	травень	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	9.8	4.1	2.3	2.1	1.7	0.3
Базова інфляція	59.4	8.7	3.9	3.1	3.1	3.0	0.1
Небазова інфляція*	40.6	10.7	4.8	1.5	1.0	0.1	0.6
сирі продукти	19.4	3.3	3.9	-1.0	0.8	1.5	2.4
адміністративно регульовані тарифи та ціни	18.0	18.0	8.6	5.5	4.3	3.5	-0.2
паливо	3.2	9.1	-8.2	-7.7	-18.2	-28.2	-8.6
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	44.7	17.7	7.8	1.8	2.5	2.7	1.2
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.1	20.7	17.9	12.1	11.8	11.6	1.1
Одяг і взуття	5.3	0.9	2.0	-2.8	-4.3	-4.2	-1.4
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	5.4	10.6	10.6	-8.1	-11.3	-13.1	-2.8
утримання будинків та прибудинкових територій	0.3	47.5	23.7	3.4	6.0	5.2	-0.1
водопостачання	0.2	20.2	19.9	26.2	25.6	25.1	0.4
гаряча вода	0.2	0.9	3.2	-5.0	-7.8	-7.6	0.4
природний газ	1.4	1.2	22.9	-39.2	-46.5	-53.5	-16.8
центральне опалення	1.0	3.8	5.2	-8.4	-13.7	-13.7	0.0
електроенергія	1.0	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.2	16.7	12.9	-1.0	-3.3	-6.6	-2.0
Зв'язок	2.9	9.1	15.1	6.9	5.8	5.9	-0.1
Освіта	1.4	14.9	13.4	13.5	13.5	13.5	0.0

Таблиця 2. Окремі компоненти ІЦВ

	Частка ІЦВ для 2020 року, %**			% р/р			Травень 2020 року, % м/м
		2018 рік	2019 рік	2020 рік			
				березень	квітень	травень	
Індекс цін виробників	100.0	14.2	-7.4	-4.2	-2.6	-5.1	-0.6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	15.9	14.3	-22.8	-23.7	-26.8	-32.4	-4.5
Добування кам'яного вугілля	3.3	5.4	-23.6	-34.5	-34.4	-33.2	1.7
Добування сирої нафти і природного газу	4.8	24.9	-32.3	-33.3	-47.9	-53.2	-11.0
Добування металевих руд	6.3	8.2	-21.4	-17.5	-11.4	-21.9	-3.5
Переробна промисловість	64.4	7.4	-5.7	-3.0	-2.4	-3.6	-1.1
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.4	7.0	1.8	4.2	5.8	6.2	0.7
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	2.9	-3.1	-14.2	-20.5	-30.4	-30.4	-3.4
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.9	7.7	-8.9	-4.7	-4.1	-10.6	-8.1
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.5	16.7	9.6	9.1	9.0	8.6	0.2
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.7	12.6	2.6	1.6	0.7	0.8	-0.2
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин та устаткування	15.9	5.6	-18.8	-11.6	-7.9	-12.6	-4.0
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	3.2	17.3	1.1	4.6	4.0	3.3	-0.8
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	18.5	29.8	-5.6	1.4	7.5	4.4	2.5

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ у результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на підставі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2019 рік.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	ГМК	гірничо-металургійний комплекс
ІЦВ	індекс цін виробників	м/м	у місячному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики України	р/р	у річному вимірі
НБУ	Національний банк України	п. ш.	права шкала